

Parashat Pekudey **Building a Spiritual Mishkan** **Rabbi Shai Finkelstein**

שמות פרק לח פסוק כא

אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר פקד על-פי משה עבדת הלוים ביד איתמר בן-אהרן הכהן:

שמות רבה נא: ד

מהו העדת, אמר רבי שמעון בן רבי ישמעאל עדות הוא לכל באי עולם שיש סליחה לישראל. דבר אחר, עדות הוא לכל העולם שנתמנה מפי הקדוש ברוך הוא. אמר רבי יצחק משל למה הדבר דומה למלך שנטל אשה וחבבה יותר מדאי, כעס עליה והניחה, והיו אומרים לה שכנותיה אינו חוזר עליך עוד. לימים שלח לה ואמר כבדי את פלטינ שלי והציעי את המטות שביום פלוני אבא אצלך, כיון שהגיע יום פלוני בא המלך אצלה ונתרצה לה ונכנס אצלה לפלטינ ואכל ושתה עמה ולא היו שכנותיה מאמינות, אלא כיון שהיו מריחות ריח בשמים באותה שעה ידעו שנתרצה לה המלך. כך הקדוש ברוך הוא חבב את ישראל והביאם לפני הר סיני, ונתן להם את התורה, וקראן ממלכת כהנים, שנאמר (שמות יט, ו): ואתם תהיו לי ממלכת כהנים, אחר ארבעים יום חטאו, אותה שעה אמרו העובדי כוכבים אינו מתרצה להם עוד, שנאמר (איכה ד, טו): אמרו בגוים לא יוסיפו לגור, כיון שהלך משה לבקש רחמים עליהם מיד סלח להם הקדוש ברוך הוא, שנאמר (במדבר יד, כ): ויאמר ה' סלחתי כדברך. אמר משה רבון העולם הריני מפייס שמחלת לישראל, אלא הודיע לעיני כל האמות שאין בלבך עליהם, אמר לו הקדוש

בְּרוּךְ הוּא חַיֵּיךְ הַרִינִי מִשְׁרָה שְׁכִינָתִי בְּתוֹכְךָ, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת כה, ח): וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ, וּמִכִּירִין שְׁמַחֲלָתִי לָהֶם, לָכֵן נֶאֱמַר: מִשְׁכַּן הָעֵדוּת, שְׁעֵדוֹת הַיָּם לְיִשְׂרָאֵל שְׁמַחֲלָה לָהֶם הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

ר' יוסף בכור שור

משכן העדות. אותו משכן שלוחות העדות נתונות בו:

רבי עובדיה ספורנו

ספר מעלות זה המשכן שבשבילם היה ראוי להיות נצחי ושלא ליפול ביד אויבים. ראשונה, שהיה משכן העדות, שהיו בו לוחות העדות. ב', אשר פקד על פי משה. ג', שהיתה עבודת הלויים ביד איתמר, כי אמנם משמרת כל חלקי המשכן ביד איתמר היתה. ד', ובצלאל בן אורי בן חור למטה יהודה עשה, שהיו ראשי אומני מלאכת המשכן וכליו, מיוחסים וצדיקים שבדור, ובכך שרתה שכינה במעשי ידיהם ולא נפל ביד אויבים. אבל מקדש שלמה שהיו עובדי המלאכה בו מצור, אף על פי ששרתה בו שכינה נפסדו חלקיו, והוצרך לחזק את בדי הבית ונפל בסוף הכל ביד אויבים. אבל בית שני שלא היה בו גם אחד מכל אלה התנאים לא שרתה בו שכינה ונפל ביד אויבים, כי אמנם בית שני לא היה משכן העדות, שלא היו בו לוחות העדות, ולא פוקד כי אם על פי כורש ולא היו שם בני לוי, כמו שהעיד עזרא באמרו ואבינה בעם ובכהנים, ומבני לוי לא מצאתי שם ומן המתעסקים בבנינו היו צידונים וצורים, כמבואר בספר עזרא.